

**Összefoglaló jelentés
a 2006/2007. tanévben végzett
iskola-egészségügyi munkáról**

Összeállította az
Országos Gyermkegészségügyi Intézet

**Összefoglaló jelentés
a 2006/2007. tanévben végzett
iskola-egészségügyi munkáról**

A 8002/2007 (EüK. 5.) EüM. tájékoztatóban a 1002/06 nyilvántartási szám alatt szerepel a Jelentés az Iskola-egészségügyi munkáról c. adatgyűjtés és adatszolgáltatás rendje.

Az orvosok és védőnők jelentésadási kötelezettségének határideje az iskolaévet követő szeptember 10-e. A statisztikai adatokat az Országos Szakfelügyeleti Módszertani Központ összesíti.

Az alábbiakban bemutatjuk a 2006/2007. tanévben végzett munkáról szóló jelentőlapok tábláinak értékelését, összehasonlítva az előző tanév adataival.

A jelentésben szereplő normál tantervű oktatási intézmények száma

	2005/2006.		2006/2007.	
Óvoda	4160	46,31 %	3988	45,81 %
Általános iskola	3364	37,45 %	3273	37,59 %
Gimnázium	542	6,03 %	523	6,01 %
Szakközépiskola	579	6,45 %	568	6,52 %
Szakiskola	337	3,75 %	354	4,07 %
Összesen	8982	100 %	8706	100 %

A jelentésben szereplő intézmények száma a 2006/2007. tanévben összességében csökkent. Az előző tanévhez viszonyítva a szakiskolák kivételével minden intézménytípus esetében csökkent a jelentést küldők száma. (1. sz. melléklet)

A jelentésben szereplő sajátos nevelési igényű gyermekeket oktató oktatási intézmények száma

	2005/2006.		2006/2007.	
Óvoda	40	13,89 %	38	14,07 %
Általános iskola	169	58,68 %	159	58,89 %
Speciális szakiskola	79	27,43 %	73	27,04 %
Összesen	288	100 %	270	100 %

A sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátó jelentést küldő intézmények száma mind három oktatási szinten csökkent a tavalyi tanévhez viszonyítva. (2. sz. melléklet)

Az intézmények számának összehasonlítása az iskola-egészségügyi jelentés és az Oktatási Minisztérium adatai szerint

	Iskola-egészségügyi jelentés	Oktatási Minisztérium
Óvoda	4026 (3988+38)	4524
Általános iskola	3432 (3273+159)	3591
Gimnázium	523	807
Szakközépiskola	568	956
Szakiskola	427 (354+73)	724

Az iskola-egészségügyi jelentés és az Oktatási Minisztérium adatainak összehasonlításakor megállapítható, hogy az adatszolgáltatás nem teljes körű. A táblázatban a normál tantervű és sajátos nevelési igényű gyermekeket oktató intézmények összesítve szerepelnek, mert az Oktatási Minisztérium nem különíti el a gyógypedagógiai óvodákat és általános iskolákat, mivel az oktatáspolitikai célkitűzéseknek megfelelően egyre több fogyatékos gyerek tanul integrált formában¹. Az óvodák 89 %-a, az általános iskolák 95,6 %-a, a gimnáziumok 64,8 %-a, a szakközépiskolák 59,4 %-a, a szakiskolák 59 %-a küldött iskola-egészségügyi jelentést.

¹ A közoktatási statisztikában ezek a gyermekek SN (sajátos nevelési igényűek) jelennek meg.

Iskola-egészségügyi tevékenységet végző orvosok és védőnők száma

	2005/2006.	2006/2007.
Főfoglalkozású iskola orvos	245	252
Budapesten	79	76
Házi gyermekorvos	1484	1442
Budapesten	342	294
Háziorvos	1416	1341
Részfoglalkozású orvos	89	109
Orvos összesen	3234	3144
Teljes munkaidejű. isk. védőnő	826	1375
Budapesten	181	373
Részmunkaidejű isk. védőnő	3670	4593
Védőnő összesen (Telj.+részm. isk. védőnő)	4523 (4496)	6438 (5968)

Az iskola-egészségügyi ellátását elsősorban a házi gyermekorvosi és a vegyes praxisú háziorvosi szolgálat végzi, nagyrészt a területi ellátási kötelezettséggel dolgozó védőnők segítségével. Feladataik döntő többsége preventív jellegű: szűrés, védőoltások beadása, egészséges életmódra nevelés.

Az iskolákat ellátó orvosok száma csökkent az előző tanévhez viszonyítva. A főfoglalkozású iskolaorvosok és a részfoglalkozású gyermekgyógyász, belgyógyász és egyéb szakvizsgával rendelkező orvosok száma növekedett, a házi gyermekorvosok és vegyes praxist ellátó háziorvosok száma pedig csökkent az iskola-egészségügyi munkában. Budapesten 3 fővel kevesebb főfoglalkozású iskolaorvos, és 48 fővel kevesebb házi gyermekorvos vett részt az óvodás és iskolás gyermekek ellátásában. Vidéken azonban 10 fővel több a főfoglalkozású iskolaorvosok száma. A KSH adatai szerint 2006-ben 432 orvos rendelkezett iskola-egészségtan, ifjúságvédelem szakvizsgával. (3. sz. melléklet)

A 2006/2007. tanévben 42%-kal növekedett az iskola-egészségügyi ellátásban dolgozó védőnők száma. Tovább folytatódott a teljes munkaidőben foglalkoztatott védőnők számának emelkedő tendenciája, az idei tanévben több mint másfélszer, 66%-kal több teljes munkaidejű védőnő vett részt az iskola-egészségügyi ellátásban, mint tavaly. Budapesten a teljes munkaidőben foglalkoztatott védőnők száma megduplázódott. A teljes és részmunkaidőben dolgozó védőnők száma együttesen (záró jelben) nem adja ki az összes védőnő számot, ami adódhat abból, hogy a jelentő lap kitöltése nem egyértelmű, és a területi ellátási kötelezettséggel rendelkező védőnők óvodákat, iskolákat is ellátnak, valamint egy védőnő több intézményben is iskolavédőnő, és egy iskolában is dolgozhat több védőnő. A hiba kiküszöbölhető lesz, ha nemcsak az adatszolgáltató védőnő azonosító száma kerül a jelentő lapra. (4. sz. melléklet)

A jelentésben szereplő oktatási intézmények iskolaorvosi tevékenységének néhány mutatója

	2005/2006.		2006/2007.	
Beíratottak száma	1756762	100 %	1696222	100 %
Közülük gondozást igényel				
szomato-mentális okból	211669	12,04 %	214571	12,65 %
szociális okból	179677	10,22 %	176605	10,41 %
Balesetet szenvedők	10258	0,58 %	10295	0,61 %
Orvos által megvizsgált tanulók száma	1261816	71,82 %	1198026	70,63 %
Összes orvosi vizsgálat száma	1851101	1,05 (vizsgálat/tanuló)	1811532	1,07 (vizsgálat/tanuló)
A megvizsgáltak közül szakorvosi vizsgálatra utáltak száma	245545	19,45 %	210234	12,39 %
pályaalkalmassági célból	29998	1,71 %	42542	2,51 %
Szakorvosi vizsgálatra utáltak beutalóinak száma	285217	1,16 (beutaló/tanuló)	229178	1,09 (beutaló/tanuló)
Védőoltások száma	454745	25,89 %	434491	25,62 %
Egészségvédelmi előadások száma	38990		32068	
Személyes tanácsadás	147332		142084	

A 2006/2007. tanévben csökkent a jelentést küldő intézményekbe beíratottak, és az orvos által megvizsgált tanulók száma. A tanév során a beíratottak 70,63 %-a részesült orvosi vizsgálatban. A tanulók 7 %-át vizsgálták meg kétszer. A tanévben csökkent a szakorvosi vizsgálatra utáltak aránya, és növekedett a pályaalkalmassági célból beutalt tanulók aránya. A gondozást igénylő tanulók aránya is növekedett. A balesetet szenvedett gyerekek aránya az előző tanévhez viszonyítva emelkedett. Többnyire az általános iskolások szenvednek balesetet (7022 fő általános iskolás, a balesetet szenvedett gyerekek 68,2 %-a). A védőoltásba részesülő tanulók aránya valamivel csökkent. Az egészségvédelmi előadások és a személyes tanácsadások száma is csökkent a 2006/2007. tanévben. (5. sz. melléklet)

A jelentésben szereplő oktatási intézményekben folyó iskolavédőnői tevékenység néhány mutatója

	2005/2006.	2006/2007.
Iskola-egészségügyi tevékenységre fordított összes idő	1267873 óra	1222303 óra
Iskola-egészségügyi tevékenységben részt vett gyermekek száma	4834588	5602366
Osztályvizsgálatok száma	143910	146282
Osztályvizsgálaton részt vevő gyermekek száma	1694714	2494246
Osztályvizsgálatra fordított idő	782686 óra (61,73%)	751234 óra (61,46%)
<i>Csoportos egészségnevelés</i>		
Foglalkozás tanítási időben		
Alkalmak száma	144658	139447
Részt vevő gyermekek száma	2599097	2599333
A tevékenységre fordított idő	231916 óra (18,29%)	201395 óra (16,48%)
Foglalkozás tanítási időn kívül		
Alkalmak száma	21880	20794
Részt vevő gyermekek száma	278089	312062
A tevékenységre fordított idő	42880 óra (3.38 %)	40305 óra (3,3%)
<i>Egyéni tanácsadás</i>		
Alkalmak száma	135225	133521
Részt vevő gyermekek száma	249242	279155
A tevékenységre fordított idő	213829 óra (16,87%)	213137 (17,44%)
Intézkedések száma	44103	36233
Ellenőrzési alkalmak száma	25688	24432

A 2006/2007. tanévben csökkent a védőnők iskola-egészségügyi tevékenységre fordított ideje, azonban a tevékenységben részt vett gyermekek száma emelkedett a tavalyi tanévhez viszonyítva. A gyermekek száma meghaladhatja a beiratkozott tanulók számát, mivel egy gyermek több tevékenységben, illetve többször is részt vehetett az adott tevékenységben a tanév folyamán. Kevesebb időt fordítottak az osztályvizsgálatokra és csoportos egészségnevelésre, több idő jutott az egyéni tanácsadásra. Mind az intézkedések, mind az ellenőrzési alkalmak száma csökkent.

Védőnők által végzett szűrővizsgálatok

	2005/2006.				2006/2007.			
	Szűrésre kötelezettek száma	Megvizsgáltak száma	További vizsgálatot igénylők (Kiszűrtek)		Szűrésre kötelezettek száma	Megvizsgáltak száma	További vizsgálatot igénylők (Kiszűrtek)	
			Száma	%			Száma	%
Testsúlymérés	1017118	1002816	82729	8,2	976300	974235	86866	8,9
Testi fejlettség >90 percentil	958249	943236	72477	7,7	865299	857018	74170	8,7
Testi fejlettség <3 percentil	930918	916011	14810	1,6	852932	849199	15586	1,8
Magasság	1014493	999798	7811	0,8	967953	970828	10440	1,1
Látásélesség	817311	800973	83023	10,4	788936	788753	82284	10,4
Színlátás	418979	403134	6972	1,7	394587	396472	7352	1,9
Hallásvizsgálat	456610	436441	6623	1,5	414915	414473	6772	1,6
Golyvaszűrés	526416	513367	3194	0,6	503090	506855	3561	0,7
Mozgásszervek	987902	964278	190281	19,7	956729	947183	192116	20,3
Vérnyomás mérés	959119	922894	13373	1,4	942232	928772	13264	1,4
Ált. személyi higiéné	1200644	1183629	21717	1,8	1225750	1347453	23488	1,7
Tetvesség	1523570	1482219	46229	3,1	1810637	2109830	48355	2,3

A megvizsgált szűrésre kötelezettek közül kiszűrtek aránya a két tanév során jelentősen nem változott. Több elhízott és sovány gyermeket találtak ebben a tanévben. A gyermekek nagyobb arányának volt színlátás zavara. A mozgásszervek vizsgálata során is több eltérést regisztráltak a védőnők. A szűrésre kötelezettek száma egyik vizsgálat során sem egyezik sem ebben a táblázatban szereplő többi vizsgálatra kötelezettek számával, sem az oktatási intézményekbe beíratottak számával (1696222 fő), sem az index osztályokba beíratott tanulók számával (537705 fő). Egyes vizsgálatok esetében a szűrésre kötelezettek közül megvizsgáltak száma nagyobb, mint a szűrésre kötelezettek száma. Ez az egységes módszertan hiányára utal, és a jelentés átalakítását teszi szükségessé.

Testnevelési besorolások

	Tanév	Fiú		Lány		Együtt	Iskolába beíratottak %-a*
I. kategória Könnyített testnevelés	2005/2006.	13469	45,34 %	16235	54,66 %	29704	2,09 %
	2006/2007.	13953	45,57 %	16667	54,43 %	30620	2,24 %
II. kategória Gyógy-testnevelés	2005/2006.	33971	46,7 %	38769	53,3 %	72740	5,11 %
	2006/2007.	36434	47,93 %	39580	52,07 %	76014	5,56 %
III. kategória Felmentettek	2005/2006.	6327	39,11 %	9850	60,89 %	16177	1,14 %
	2006/2007.	6002	40,23 %	8918	59,77 %	14920	1,09 %
Összesen	2005/2006.	53767	45,33 %	64854	54,67 %	118621	8,33 %
	2006/2007.	56389	46,39 %	65165	53,61 %	121554	8,89 %

*Iskolába beíratottak száma: 2005/2006. tanév: 1423592 fő
2006/2007. tanév: 1367358 fő

A 2006/2007. tanévben növekedett az I. és II. kategóriába, viszont csökkent a III. kategóriába sorolt tanulók aránya az előző évhez viszonyítva. Összességében a beíratott tanulók 8,89 %-át sorolták be valamelyik, a normál testneveléstől eltérő testnevelési kategóriába, amely több volt a megelőző tanév 8,33 %-nál. A tanulók 1,09 %-át mentették fel testnevelés óra alól. Mindegyik kategóriában magasabb volt a lányok aránya.

Morbiditási adatok

Az iskola-egészségügy dolgozói 30 éve gyűjtenek adatokat a megvizsgált tanulókról. Morbiditási adatokat meghatározott (index) osztályokról (5 éves óvodásokról, 3., 5., 9., 11. osztályosokról) kell szolgáltatni. Jelenleg 34 betegség, illetve elváltozás kerül bejelentésre. (Lásd: Függelék)

A 2006/2007. tanév bemutatott adatai (6. sz., 7. sz., 8. sz. melléklet) önmagukban azonban csak a pillanatnyi helyzetet tükrözik, értékelésük csak a korábbi adatok összevetésével lehetséges.

A 10 éves időtartam adatainak összehasonlítható értékelése során megállapítható, hogy az azonos életkorúak körében évről - évre növekszik egyes betegségek és elváltozások aránya (pl. a magasvérnyomás előfordulása a 16-17 éves középiskolások körében 10 éve 17,5 % volt, most 22,4 %). A betegségek gyakoriságának növekedésében szerepet játszhat az is, vannak olyan elváltozások, melynek megítélése egyre pontosabbá válik, eltérhetnek a diagnosztikus módszerek (az „Útmutató a tanévben végzett iskola-egészségügyi munkáról szóló jelenés kitöltéséhez” 2001-ben készült el), továbbá az iskolaorvosok diagnosztikus érzékenysége és jelentési fegyelme is változhat.

Mivel az iskolában több életkorban is vizsgálják a tanulókat, az is megállapítható, hogy az iskolába lépők egészségi állapota a tanuló-évek során folyamatosan romlik (pl. a hátgerincferdülés aránya egy adott évben születetteknél 5 éves korban 18-20 %, ez az érték a 17 éves korúakra 100-135 %-re emelkedik). Ennek oka –a mozgásszegény életmód mellett - abban is kereshető, hogy vannak elváltozások, amelyek előfordulása az életkor előrehaladtával természeténél fogva is emelkedik. Szerepet játszik az is, hogy a középfokú intézményekben a szakmai alkalmassági vizsgálatok körültekintőbb vizsgálatokat és szigorúbb megítélést követelnek.

A következőkben a jelentendő betegségek, elváltozások egyenként elemezve kerülnek bemutatásra. Az ábrákat a Függelék tartalmazza.

- Az adatszolgáltatás szerint a csont, izom, kötőszövet elváltozásai mutatják a legkifejezettebb emelkedést. A középiskolások között 13 %-ot meghaladó a **tartási rendellenesség** előfordulása, és fiúknál minden korcsoportban gyakoribb, mint lányoknál. Hasonló mértékű, és évről évre szintén növekvő arányú a **scoliosis** gyakorisága. Csökkenő tendenciát mutat a **Morbus Scheuermann** előfordulása. A **chondropathiák** gyakorisága az adott életkorokon belül alig változik, viszont a 9. és a 11. osztályosok körében kétszer gyakoribb, mint a fiatalabb gyerekekben. A statikai lábbetegségek, (elsősorban a **lúdtalp**) előfordulási aránya minden életkorban magas - 20 % körüli, és itt is fiú túlsúly figyelhető meg.
- A látászavarok (**fénytörési hibák**) aránya az iskolai évek előrehaladtával folyamatosan növekszik, valamint az adott korosztályban az évek múlásával is gyakoribb, a 11. osztályosok körében ebben a tanévben már 22,7 %. A fénytörési hibák a lányok körében fordulnak elő gyakrabban. Örvedetes, hogy a **kancsalság** előfordulása minden korosztályban csökkenő tendenciát mutat. A 16-17 évesek között 7 %-ben fordul elő az **amblyopia**. A **színlátás zavarait** nagyobb számban az öröklődési szabály miatt elsősorban a fiúknál találjuk, leggyakoribb minden vizsgált évben a 9. osztályosok körében (21,7 %). A 11. osztályosok körében a

csökkenés oka - a változatlan fiú-lány arány mellett - további vizsgálatokat igényel. A **vakság és csökkent látás** előfordulása a fiatalabb korosztályokban emelkedik, aránya az 5. osztályosok körében a legmagasabb (4,5 ‰), a középiskolások esetében viszont csökkent.

- A **süketség és hallásvesztés** az óvodások körében gyakori, ezt követően az alsó tagozatban csökken az előfordulása, majd az iskolai évek előrehaladtával növekszik, a jelentés adatai szerint. Az óvodáskorban észlelt magasabb értéket magyarázhatja a légúti betegségekkel kapcsolatos vezetési típusú, átmeneti halláscsökkenés, továbbá az, hogy a hallásvizsgálatot nem standardizált eszközökkel végzik. Legmagasabb érték a 11. osztályosoknál található, ahol 1000 gyerek közül 8 szenved valamilyen fokú halláscsökkenésben. Ennek oka feltehetően a szakmatanulással kapcsolatos vizsgálatok nagyobb megbízhatósága.
- A **hypertonia** gyakorisága az életkor előrehaladtával nagymértékben növekszik, míg az óvodások körében 2,1 ‰ az előfordulása, addig 2,2 ‰ a 11. osztályosok esetében. Az évek múlásával is növekszik a magasvérnyomásban szenvedő gyerekek aránya. A hipertonia előfordulása kétszer gyakoribb a fiúk, mint a lányok között. A keringési rendszer elváltozásai között viszonylag stabilnak mondható a **vitiumok, cardiomyopathiák** (3-6 ‰) és a **ritmuszavarok** aránya (4-7 ‰). A vitiumok, cardiomyopathiák a középiskolások körében, a ritmuszavarok az óvodások között a leggyakoribbak.
- A korábbi években a gyomor és nyombélfekély előfordulását rögzítették, a 2001/2002. tanévtől a **nemfertőzőes vékony és vastagbélgyulladások** előfordulását jelentik. A mutatószámok alacsonyak, mégis figyelemre méltó a korral növekvő gyakoriság (0,1→1,8 ‰). Míg az óvodások és általános iskolások körében csökken az előfordulása, a középiskolások esetében kétszeresére emelkedett a tavalyi tanévhez viszonyítva. A 9. és a 11. osztályos lányok körében majdnem háromszor gyakoribb, mint a fiúknál. A felszívódási zavarok helyett pedig a **coeliakia és egyéb táplálék intolerancia, allergia** jelentendő. Az utóbbi két vizsgált tanévben duplájára emelkedett a jelentett esetek aránya.
- A **krónikus vesebetegségek** előfordulása az életkorral emelkedik. Az 5 éves óvodások között a **visszamaradt here** gyakorisága ugránozva bár, de csökkenő tendenciát mutat, értéke 3 ‰, és 16-17 éves korra a fiúk nagy részénél rendeződik a helyzet (0,15 ‰ a visszamaradt here előfordulása). A **havivérzés zavarainak** aránya nőtt a 2006/2007. tanévben, 14-17 éves lányok körében 6 ‰ feletti a gyakorisága.
- A **diabetes mellitus** előfordulása életkoronként és évenként is növekvő tendenciát mutat. Legmagasabb a cukorbeteg gyerekek aránya a 11. osztályosoknál, 2,8 ‰. A **golyva** gyakorisága az életkor előrehaladtával nagymértékben emelkedik (1,2→6,7 ‰). A középiskolás lányok ötször gyakrabban szenvednek golyvában, mint a fiúk. Évről évre folyamatosan nő a **kövér** gyermekek aránya. Legtöbb obez gyermek az 5. osztályosok között található (12 ‰). A **kórosan sovány** gyermekek aránya is növekszik évenként. A 9. osztályosok körében 10 év alatt megnégyszereződött a kóros soványság előfordulása (4→18 ‰). Figyelemre

méltó, hogy a **növekedés elmaradás** is magasabb értéket mutat, mint az előző években, különösen az általános iskolások esetében.

- Az utóbbi 10 évben az **anaemia** gyakorisága csökkenő tendenciát mutat. Az élettani sajátosságok miatt a középiskolás lányok körében leggyakoribb az anaemia (9-10 ‰).
- Az **asthma** előfordulása minden életkorban folyamatosan növekszik az évek során, az iskolások körében 1,7-2,3 % a gyakorisága. A fiatalabb korosztályokban jelentős fiú túlsúly figyelhető meg. Az allergiás megbetegedések helyett az új jelentőleg az **allergiás rhinitis** kerül rögzítésre, a 9. és 11. osztályos tanulók körében több mint kétszer nagyobb a betegek aránya (4,6-4,8 ‰), mint a fiatalabb gyerekeknél. Az **atópiás, allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások** aránya az utóbbi években nem változott lényegében, a fiatalabbak között 1 %, az idősebbek között 2 % a gyakoriság a jelentés szerint.
- **Szomatiform zavarok** az 5 éves óvodások (2,5 ‰), a 14-15 éves (2,7 ‰) és a 16-17 éves (3 ‰) iskolások körében fordulnak elő gyakrabban. Az **evési és alvási zavarokat** 2001/2002. tanév óta jelentik, előfordulásuk - különösen a magasabb évfolyamokon - meglehetősen változó. Minden korosztály esetében megfigyelhető, hogy növekszik az **iskolai teljesítmény zavarai**val küzdő gyermekek aránya. Különösen magas a 3. és 5. osztályosoknál, 2 % körüli. A **magatartási és emocionális zavarok** előfordulása az óvodások körében a legmagasabb (1,8 ‰), majd az életkor előrehaladtával fokozatosan csökken. Az utóbbi két elváltozás fiúk esetében gyakrabban fordul elő.
- Az **epilepsziás** gyerekek aránya a 9. osztályosok kivételével emelkedett ebben a tanévben, legmagasabb a 11. osztályosok körében (3,6 ‰). Új adat az **agyi bénulás és egyéb bénulás szindróma**, amelynek előfordulása szintén növekedett, különösen jelentős mértékű az 5 éves óvodások és a 3. osztályosok gyerekeknél (1,3 ‰).

A népegészségügyi tevékenység végzéséhez, a gyermekek egészségi állapotának felméréséhez, a beavatkozások helyes megválasztásához és eredményének leméréséhez szükség van megbízható, számszerű adatok gyűjtésére, elemzésére. A nem-fertőző betegségekre vonatkozóan több adatforrás áll rendelkezésre. Ezek részben átfedő, egymással nehezen összevethető, sok esetben kérdéses pontosságú adatokat szolgáltatnak. Az iskola-egészségügyi munka nagy előnye, hogy a tankötelezettség korától az egész gyermek társadalom elérhető számára. A beteg gyermekek kiszűrése mellett így a gyermekek egészségi állapotának megítélésében is nagy szerepet kap. Az adatok megbízhatóságának növelése végett – a tárgyi feltételek (rendelő, minimum felszereltség, számítógép) megteremtése mellett – standardizált indikátor alapú adatgyűjtés bevezetése a célszerű. Az adatgyűjtést szükséges összehangolni az ezzel párhuzamosan folyó házi gyermekorvosi/háziorvosi morbiditási adatgyűjtéssel. Az iskola-egészségügytől a közösségi szűrővizsgálatokkal megcélzott betegségek (mozgásszervi betegségek, növekedés és tápláltság zavarai, érzékszervi betegségek), míg a házi gyermekorvosi/háziorvosi ellátórendszerrel az egyéb krónikus betegségek vonatkozásában várhatóak pontos adatok.

2008. június 5.

Az adatokat elemezte:

Dr. Valek Andrea

Lektorálta:

Dr. Aszmann Anna

Melléklet

**A normál tantervű oktatási intézmények által beküldött jelentések száma és aránya megyénként
2006/2007.**

Megye	Intézménytípus										
	Óvoda		Általános iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola		Összesen
	Száma	%	Száma	%	Száma	%	Száma	%	Száma	%	Száma(100%)
Budapest	458	43,4	330	31,3	125	11,8	101	9,6	42	4,0	1056
Baranya	186	49,6	141	37,6	19	5,1	17	4,5	12	3,2	375
Bács-Kiskun	214	45,6	177	37,7	25	5,3	29	6,2	24	5,1	469
Békés	153	44,6	122	35,6	26	7,6	22	6,4	20	5,8	343
Borsod-Abaúj-Zemplén	336	44,5	329	43,6	25	3,3	39	5,2	26	3,4	755
Csongrád	168	45,8	125	34,1	21	5,7	36	9,8	17	4,6	367
Fejér	155	46,0	133	39,5	20	5,9	16	4,7	13	3,9	337
Győr-Moson-Sopron	206	46,2	170	38,1	25	5,6	30	6,7	15	3,4	446
Hajdú-Bihar	188	45,2	156	37,5	29	7,0	27	6,5	16	3,8	416
Heves	144	46,2	126	40,4	10	3,2	18	5,8	14	4,5	312
Jász-Nagykun-Szolnok	146	41,1	125	35,2	24	6,8	36	10,1	24	6,8	355
Komárom-Esztergom	129	47,8	101	37,4	15	5,6	15	5,6	10	3,7	270
Nógrád	139	51,1	108	39,7	8	2,9	11	4,0	6	2,2	272
Pest	387	48,5	301	37,7	47	5,9	39	4,9	24	3,0	798
Somogy	179	46,5	148	38,4	17	4,4	27	7,0	14	3,6	385
Szabolcs-Szatmár-Bereg	258	46,0	227	40,5	27	4,8	27	4,8	22	3,9	561
Tolna	98	42,4	87	37,7	17	7,4	15	6,5	14	6,1	231
Vas	133	47,2	108	38,3	11	3,9	19	6,7	11	3,9	282
Veszprém	158	44,5	137	38,6	21	5,9	23	6,5	16	4,5	355
Zala	153	47,7	122	38,0	11	3,4	21	6,5	14	4,4	321
Ország	3988	45,8	3273	37,6	523	6,0	568	6,5	354	4,1	8706

**A sajátos nevelési igényű gyermekeket oktató intézmények által beküldött
jelentések száma megyénként
2006/2007.**

Megye	Intézménytípus			Összesen
	Óvoda	Ált. isk.	Szakiskola	
Budapest	8	25	6	39
Baranya	1	3	2	6
Bács-Kiskun	4	9	6	19
Békés	1	10	3	14
Borsod-Abaúj-Zemplén	2	5	2	9
Csongrád	4	8	4	16
Fejér	1	9	5	15
Győr-Moson-Sopron	0	5	4	9
Hajdú-Bihar	2	8	3	13
Heves	1	7	2	10
Jász-Nagykun-Szolnok	2	6	4	12
Komárom-Esztergom	1	4	4	9
Nógrád	1	5	2	8
Pest	2	23	6	31
Somogy	2	13	4	19
Szabolcs-Szatmár-Bereg	0	3	3	6
Tolna	2	6	2	10
Vas	2	4	2	8
Veszprém	0	2	5	7
Zala	2	4	4	10
Ország	38	159	73	270

**Iskola-egészségügyi tevékenységet végző orvosok száma megyénként
2006/2007.**

Megye	Főfog. isk. o.	Házi gy. o.	Házi- orvos	Részf belgy	Részf. gy. o.	Részf. egyéb	Összesen.
Budapest	76	294	3	1	29	8	411
Baranya	12	58	62	0	3	1	135
Bács-Kiskun	8	77	66	1	3	1	156
Békés	5	48	49	1	3	2	108
Borsod-Abaúj-Zemplén	10	94	149	0	4	0	257
Csongrád	18	68	39	0	2	3	130
Fejér	10	63	61	0	1	3	138
Győr-Moson-Sopron	10	54	69	0	3	3	139
Hajdú-Bihar	20	75	59	0	1	2	157
Heves	10	37	80	1	0	0	128
Jász-Nagykun-Szolnok	4	57	58	0	0	0	119
Komárom-Esztergom	7	42	37	0	2	1	89
Nógrád	3	24	56	0	0	0	83
Pest	19	185	90	1	9	0	304
Somogy	7	42	86	2	1	1	139
Szabolcs-Szatmár-Bereg	13	64	142	0	2	0	221
Tolna	4	37	44	2	1	2	90
Vas	4	39	55	1	2	2	103
Veszprém	8	53	68	0	1	1	131
Zala	4	31	68	0	2	1	106
Ország	252	1442	1341	10	69	30	3144

**Az iskola-egészségügyi munkában résztvevő védőnők száma megyénként
2006/2007.**

Megye	Teljes munkaidejű iskolavédőnő	Részmunkaidejű védőnő	Védőnő összesen (telj.+részm. isk. v.)
Budapest	373	485	937 (858)
Baranya	54	170	228 (224)
Bács-Kiskun	66	244	327 (310)
Békés	66	173	282 (239)
Borsod-Abaúj-Zemplén	38	357	417 (395)
Csongrád	36	229	272 (265)
Fejér	47	193	250 (240)
Győr-Moson-Sopron	41	166	226 (207)
Hajdú-Bihar	64	257	331 (321)
Heves	47	189	264 (236)
Jász-Nagykun-Szolnok	33	173	229 (206)
Komárom-Esztergom	27	134	175 (161)
Nógrád	20	75	96 (95)
Pest	126	464	674 (590)
Somogy	33	290	337 (323)
Szabolcs-Szatmár-Bereg	122	379	539 (501)
Tolna	26	143	179 (169)
Vas	38	145	194 (183)
Veszprém	73	195	291 (268)
Zala	45	132	190 (177)
Ország	1375	4593	6438 (5968)

**A Az iskolai tanulók és az orvosi iskola-egészségügyi tevékenység iskolatípusonként I.
2006/2007.**

	Intézménytípus									
	Óvoda		Általános iskola		Gimnázium		Szakközépiskola		Szakiskola	
	Száma	%	Száma	%	Száma	%	Száma	%	Száma	%
Az intézménybe beíratottak összes száma október 1-én	328864	100	814021	100	195301	100	217504	100	115894	100
Közülük gondozást igényel: szomato-mentális okból	24452	7,44	88185	10,83	28239	14,46	39336	18,09	19978	17,24
szociális okból	33672	10,24	90706	11,14	7842	4,02	16331	7,51	18734	16,16
Az intézményben balesetet szenvedők száma	957	0,29	7022	0,86	813	0,42	837	0,38	409	0,35
Az adott tanévben orvos által megvizsgált tanulók száma	305991	93,04	516466	63,45	123322	63,14	146686	67,44	86512	74,65
Az összes orvosi vizsgálat száma	368242	-	861745	-	196488	-	223959	-	128155	-
A megvizsgáltak közül szakorvosi vizsgálatra utaltak száma	37212	11,32	98938	12,15	20873	10,69	28740	13,21	19796	17,08
Pályaalkalmassági célból	220	0,07	6595	0,81	1224	0,63	15773	7,25	17696	15,27
Szakorvosi vizsgálatra utaltak beutalóinak száma	38432	-	107545	-	23359	-	31337	-	23204	-
Védőoltások száma	6175	1,88	396167	48,67	21373	10,94	821	0,38	904	0,78
Egészségvédelmi előadások száma	8359	2,54	14731	1,81	2839	1,45	3390	1,56	1701	1,47
Személyes tanácsadás	14635	4,45	48226	5,92	26463	13,55	32020	14,72	16549	14,28

**Az iskolai tanulók és az orvosi iskola-egészségügyi tevékenység iskolatípusonként II.
2006/2007.**

	Intézménytípus						Összesen (I.+II. rész)	
	Gyógypedagógiai óvoda		Gyógypedagógiai ált. isk		Speciális szakiskola		Száma	%
	Száma	%	Száma	%	Száma	%		
Az intézménybe beíratottak összes száma október 1-én	1301	100	15867	100	7470	100	1696222	100
Közülük gondozást igényel: szomato-mentális okból	1101	84,63	9237	58,22	4043	54,12	214571	12,65
szociális okból	555	42,66	6762	42,62	2003	26,81	176605	10,41
Az intézményben balesetet szenvedők száma	7	0,54	190	1,20	60	0,80	10295	0,61
Az adott tanévben orvos által megvizsgált tanulók száma	1233	94,77	12370	77,96	5446	72,90	1198026	70,63
Az összes orvosi vizsgálat száma	2299	-	22329	-	8315	-	1811532	-
A megvizsgáltak közül szakorvosi vizsgálatra utáltak száma	475	36,51	3120	19,66	1080	14,46	210234	12,39
Pályaalkalmassági célból	-	-	211	1,33	823	11,02	42542	2,51
Szakorvosi vizsgálatra utáltak beutalóinak száma	621	-	3428	-	1252	-	229178	-
Védőoltások száma	232	17,83	8208	51,73	611	8,18	434491	25,62
Egészségvédelmi előadások száma	94	7,23	631	3,98	323	4,32	32068	1,89
Személyes tanácsadás	178	13,68	2525	15,91	1488	19,92	142084	8,38

**A jelentett betegségek illetve elváltozások száma és 1000 gyermekre számított értéke
a megvizsgáltak körében
2006/2007.**

Betegségek megnevezése	5 éves óvodások		3. osztályosok		5. osztályosok		9. osztályosok		11. osztályosok	
	eset	‰	eset	‰	eset	‰	eset	‰	eset	‰
01. Beiratottak száma	98634		96465		108872		123549		110185	
02. Megvizsgáltak száma	88765		91485		103451		119047		106265	
03. Tartási rendellenesség	5680	63,99	7867	85,99	9452	91,37	16081	135,08	14082	132,52
04. Scoliosis	1896	21,36	4497	49,16	6663	64,41	15986	134,28	14113	132,81
05. Morbus Scheuermann	8	0,09	46	0,50	133	1,29	828	6,96	1012	9,52
06. Chondropathiák	309	3,48	304	3,32	438	4,23	1426	11,98	1606	15,11
07. Lúdtalp	19963	224,90	21918	239,58	25287	244,43	25008	210,07	20598	193,84
08. Fénytörési hibák	4569	51,47	12111	132,38	17061	164,92	25160	211,35	24134	227,11
09. Kancsalság	1229	13,85	1029	11,25	1034	10,00	884	7,43	700	6,59
10. Amblyopia	206	2,32	430	4,70	518	5,01	755	6,34	753	7,09
11. Színlátás zavarai	297	3,35	478	5,22	1722	16,65	2587	21,73	1990	18,73
12. Vakság és csökkent látás	251	2,83	360	3,94	464	4,49	452	3,80	358	3,37
13. Sükettség és hallásvesztés	660	7,44	406	4,44	393	3,80	700	5,88	844	7,94
14. Hypertónia	190	2,14	317	3,47	716	6,92	1936	16,26	2381	22,41
15. Vitium, cardiomyopathiák	389	4,38	365	3,99	373	3,61	671	5,64	574	5,40
16. Ritmuszavarok	629	7,09	457	5,00	415	4,01	545	4,58	442	4,16
17. Nemfertőzőes vékony- és vastagbélgyul.	10	0,11	24	0,26	23	0,22	196	1,65	194	1,83
18. Coeliakia és egyéb tápl. intol., allergia	464	5,23	373	4,08	422	4,08	461	3,87	401	3,77
19. Krónikus vesebetegségek	175	1,97	172	1,88	182	1,76	333	2,80	304	2,86
20. Visszamaradt here	265	2,99	121	1,32	74	0,72	18	0,15	16	0,15
21. Havivérzés zavarai	-	0,00	6	0,07	14	0,14	773	6,49	648	6,10
22. Diabetes mellitus	72	0,81	128	1,40	209	2,02	264	2,22	298	2,80
23. Golyva	105	1,18	151	1,65	479	4,63	655	5,50	710	6,68
24. Obesitas	5645	63,59	10318	112,78	12587	121,67	11906	100,01	11661	109,74
25. Kóros soványság	1038	11,69	1358	14,84	1711	16,54	2197	18,45	1376	12,95
26. Növekedés elmaradása	390	4,39	335	3,66	407	3,93	271	2,28	141	1,33
27. Anaemia	425	4,79	350	3,83	334	3,23	548	4,60	551	5,19
28. Asthma	1185	13,35	1586	17,34	1784	17,24	2749	23,09	2076	19,54
29. Allergiás rhinitis	812	9,15	1389	15,18	1913	18,49	5808	48,79	4895	46,06
30. Atopias, allergiás bőr és nyálkahártya jel.	1160	13,07	1056	11,54	1160	11,21	2846	23,91	2383	22,43
31. Szomatiform zavarok	218	2,46	128	1,40	97	0,94	326	2,74	314	2,95
32. Evési és alvási zavarok	48	0,54	38	0,42	41	0,40	133	1,12	159	1,50
33. Iskolai teljesítmény sajátos zavarai	645	7,27	1932	21,12	2073	20,04	1676	14,08	1156	10,88
34. Magatartási és emocionális zavarok	1643	18,51	1193	13,04	1286	12,43	1126	9,46	900	8,47
35. Epilepszia	214	2,41	277	3,03	291	2,81	417	3,50	378	3,56
36. Agyi bénulás és egyéb bénulásos szindr.	118	1,33	130	1,35	104	0,96	107	0,90	111	1,04

**A jelentett betegségek illetve elváltozások száma
a megvizsgált fiúk és lányok körében
2006/2007.**

Betegségek megnevezése	5 éves óvodások		3. osztályosok		5. osztályosok		9. osztályosok		11. osztályosok	
	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
01. Beiratottak száma	51213	47421	49935	46530	56131	52741	63506	60043	57316	52869
02. Megvizsgáltak száma	45692	43073	47420	44065	53153	50298	61254	57793	55213	51052
03. Tartási rendellenességek	3186	2494	4339	3528	5036	4416	9291	6790	8097	5985
04. Scoliosis	1045	851	2241	2256	3116	3547	7585	8401	6557	7556
05. Morbus Scheuermann	5	3	23	23	79	54	467	361	577	435
06. Chondropathiák	191	118	173	131	266	172	734	692	703	903
07. Lúdtalp	11246	8717	11855	10063	13546	11741	13477	11531	11127	9471
08. Fénytörési hibák	2281	2288	5701	6410	7605	9456	10843	14317	10134	14000
09. Kancsalság	624	605	522	507	492	542	462	422	365	335
10. Amblyopia	100	106	187	243	234	284	406	349	399	354
11. Színlátás zavarai	280	17	437	41	1586	136	2439	148	1890	100
12. Vakság és csökkent látás	129	122	160	200	218	246	234	218	172	186
13. Sükettség és hallásvesztés	355	305	228	178	220	173	430	270	507	337
14. Hypertónia	119	71	185	132	423	293	1375	561	1811	570
15. Vitium, cardiomyopathiák	204	185	189	176	200	173	347	324	270	304
16. Ritmuszavarok	333	296	235	222	213	202	272	273	189	253
17. Nemfertőzőes vékony- és vastagbélgyul.	7	3	9	15	11	12	49	147	61	133
18. Coeliakia és egyéb tápl. intol., allergia	232	232	166	207	197	225	189	272	142	259
19. Krónikus vesebetegségek	85	90	68	104	97	85	140	193	128	176
20. Visszamaradt here	265	0	121	0	74	0	18	0	16	0
21. Havivérzés zavarai	0	0	0	6	0	14	0	773	0	648
22. Diabetes mellitus	34	38	59	69	111	98	137	127	144	154
23. Golyva	39	66	58	93	185	294	123	532	113	597
24. Obesitas	2668	2977	5316	5002	6699	5888	5976	5930	6203	5458
25. Kóros soványosság	518	520	712	646	921	790	1293	904	775	601
26. Növekedés elmaradása	211	179	188	147	221	186	136	135	48	93
27. Anaemia	195	230	156	194	138	196	134	414	96	455
28. Asthma	733	452	968	618	1102	682	1527	1222	1057	1019
29. Allergiás rhinitis	445	367	761	628	1038	875	3248	2560	2548	2347
30. Atopias, allergiás bőr és nyálkahártya jel.	553	607	515	541	577	583	1391	1455	1211	1172
31. Szomatiform zavarok	118	100	76	52	64	33	162	164	155	159
32. Evési és alvási zavarok	32	16	20	18	25	16	35	98	47	112
33. Iskolai teljesítmény sajátos zavarai	441	204	1217	715	1359	714	1102	574	788	368
34. Magatartási és emocionális zavarok	1232	411	883	310	927	359	657	469	476	424
35. Epilepszia	107	107	144	133	170	121	197	220	166	212
36. Agyi bénulás és egyéb bénulásos szindr.	62	56	79	51	60	44	61	46	47	64

**A jelentett betegségek illetve elváltozások
1000 fiúra és lányra számítva
2006./2007.**

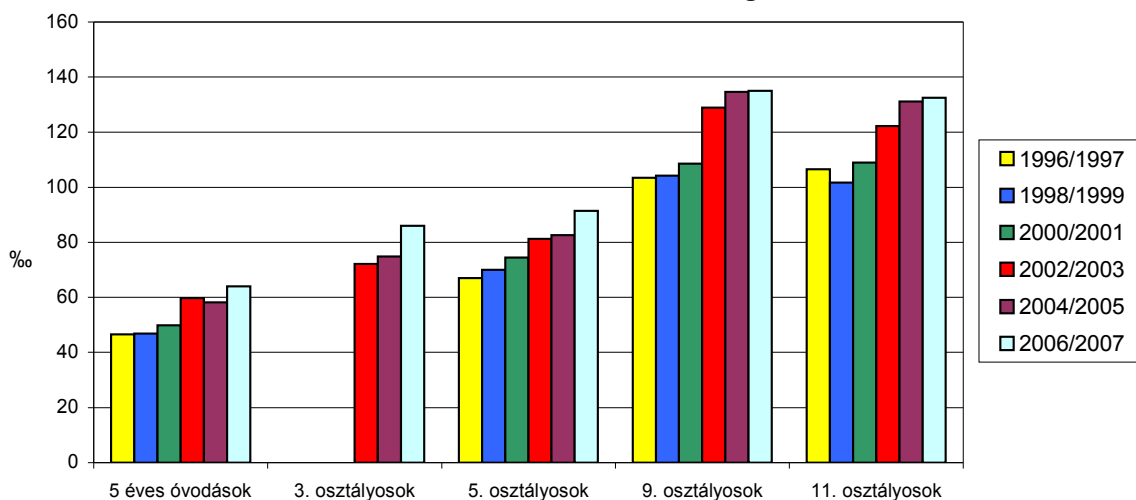
Betegségek megnevezése	5 éves óvodások		3. osztályosok		5. osztályosok		9. osztályosok		11. osztályosok	
	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
01. Beiratottak száma	51213	47421	49935	46530	56131	52741	63506	60043	57316	52869
02. Megvizsgáltak száma	45692	43073	47420	44065	53153	50298	61254	57793	55213	51052
03. Tartási rendellenességek	69,7	57,9	91,5	80,1	94,7	87,8	151,7	117,5	146,7	117,2
04. Scoliosis	22,9	19,8	47,3	51,2	58,6	70,5	123,8	145,4	118,8	148,0
05. Morbus Scheuermann	0,1	0,1	0,5	0,5	1,5	1,1	7,6	6,2	10,5	8,5
06. Chondropathiák	4,2	2,7	3,6	3,0	5,0	3,4	12,0	12,0	12,7	17,7
07. Lúdtalp	246,1	202,4	250,0	228,4	254,8	233,4	220,0	199,5	201,5	185,5
08. Fénytörési hibák	49,9	53,1	120,2	145,5	143,1	188,0	177,0	247,7	183,5	274,2
09. Kancsalság	13,7	14,0	11,0	11,5	9,3	10,8	7,5	7,3	6,6	6,6
10. Amblyopia	2,2	2,5	3,9	5,5	4,4	5,6	6,6	6,0	7,2	6,9
11. Színlátás zavarai	6,1	0,4	9,2	0,9	29,8	2,7	39,8	2,6	34,2	2,0
12. Vakság és csökkent látás	2,8	2,8	3,4	4,5	4,1	4,9	3,8	3,8	3,1	3,6
13. Sükettség és hallásvesztés	7,8	7,1	4,8	4,0	4,1	3,4	7,0	4,7	9,2	6,6
14. Hypertónia	2,6	1,6	3,9	3,0	8,0	5,8	22,4	9,7	32,8	11,2
15. Vitium, cardiomyopathiák	4,5	4,3	4,0	4,0	3,8	3,4	5,7	5,6	4,9	6,0
16. Ritmuszavarok	7,3	6,9	5,0	5,0	4,0	4,0	4,4	4,7	3,4	5,0
17. Nemfertőzőeses vékony- és vastagbélgyul.	0,2	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,8	2,5	1,1	2,6
18. Coeliakia és egyéb tápl. intol., allergia	5,1	5,4	3,5	4,7	3,7	4,5	3,1	4,7	2,6	5,1
19. Krónikus vesebetegségek	1,9	2,1	1,4	2,4	1,8	1,7	2,3	3,3	2,3	3,4
20. Visszamaradt here	5,8	0,0	2,6	0,0	1,4	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0
21. Havivérzés zavarai	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,0	13,4	0,0	12,7
22. Diabetes mellitus	0,7	0,9	1,2	1,6	2,1	1,9	2,2	2,2	2,6	3,0
23. Golyva	0,9	1,5	1,2	2,1	3,5	5,8	2,0	9,2	2,0	11,7
24. Obesitas	58,4	69,1	112,1	113,5	126,0	117,1	97,6	102,6	112,3	106,9
25. Kóros soványosság	11,3	12,1	15,0	14,7	17,3	15,7	21,1	15,6	14,0	11,8
26. Növekedés elmaradása	4,6	4,2	4,0	3,3	4,2	3,7	2,2	2,3	0,9	1,8
27. Anaemia	4,3	5,3	3,3	4,4	2,6	3,9	2,2	7,2	1,7	8,9
28. Asthma	16,0	10,5	20,4	14,0	20,7	13,6	24,9	21,1	19,1	20,0
29. Allergiás rhinitis	9,7	8,5	16,0	14,3	19,5	17,4	53,0	44,3	46,1	46,0
30. Atopias, allergiás bőr és nyálkahártya jel.	12,1	14,1	10,9	12,3	10,9	11,6	22,7	25,2	21,9	23,0
31. Szomatiform zavarok	2,6	2,3	1,6	1,2	1,2	0,7	2,6	2,8	2,8	3,1
32. Evési és alvási zavarok	0,7	0,4	0,4	0,4	0,5	0,3	0,6	1,7	0,9	2,2
33. Iskolai teljesítmény sajátos zavarai	9,7	4,7	25,7	16,2	25,6	14,2	18,0	9,9	14,3	7,2
34. Magatartási és emocionális zavarok	27,0	9,5	18,6	7,0	17,4	7,1	10,7	8,1	8,6	8,3
35. Epilepszia	2,3	2,5	3,0	3,0	3,2	2,4	3,2	3,8	3,0	4,2
36. Agyi bénulás és egyéb bénulásos szindr.	1,4	1,3	1,7	1,2	1,1	0,9	1,0	0,8	0,9	1,3

Függelék

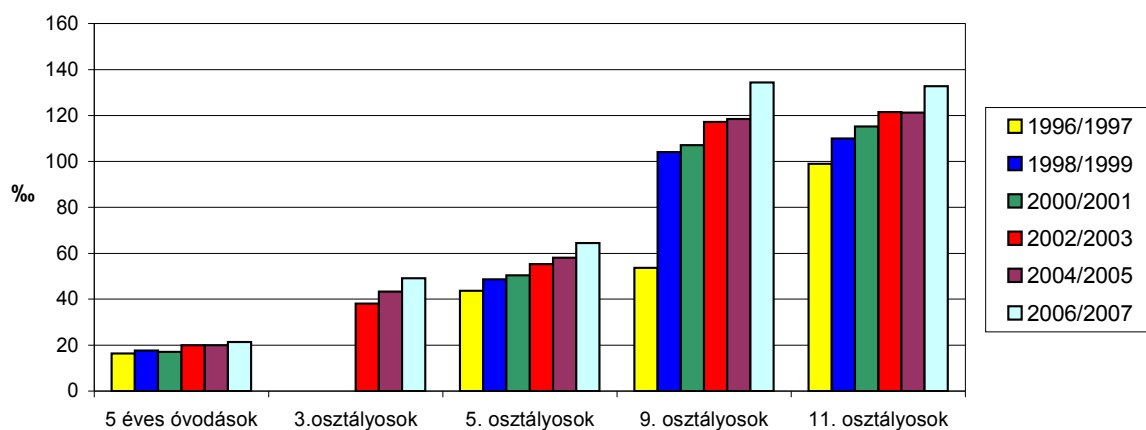
Morbiditási adatlapon jelentendő betegségek megnevezése

1. Beiratottak száma
2. Megvizsgáltak száma
3. Tartási rendellenesség
4. Scoliosis
5. Morbus Scheuermann
6. Chondropathiák
7. Lúdtalp
8. Fénytörési hibák és alkalmazkodási nehézségek
9. Kancsalság
10. Amblyopia
11. Színlátás zavarai
12. Vakság és csökkent látás
13. Süketség és hallásvesztés
14. Hypertónia
15. Vitium, cardiomyopathiák
16. Ritmuszavarok
17. Nemfertőzőes vékony- és vastagbélgyulladások
18. Coeliakia és egyéb táplálkozási intolerancia, allergia
19. Krónikus vesebetegségek
20. Visszamaradt here
21. Havivérzés zavarai
22. Diabetes mellitus
23. Golyva
24. Obesitas
25. Kóros soványság
26. Növekedés elmaradása
27. Anaemia
28. Asthma
29. Allergiás rhinitis
30. Atopiás, allergiás bőr és nyálkahártya jelenségek
31. Szomatiform zavarok
32. Evési és alvási zavarok
33. Iskolai teljesítmény sajátos zavarai
34. Magatartási és emocionális zavarok
35. Epilepszia
36. Agyi bénulás és egyéb bénulásos szindrómák

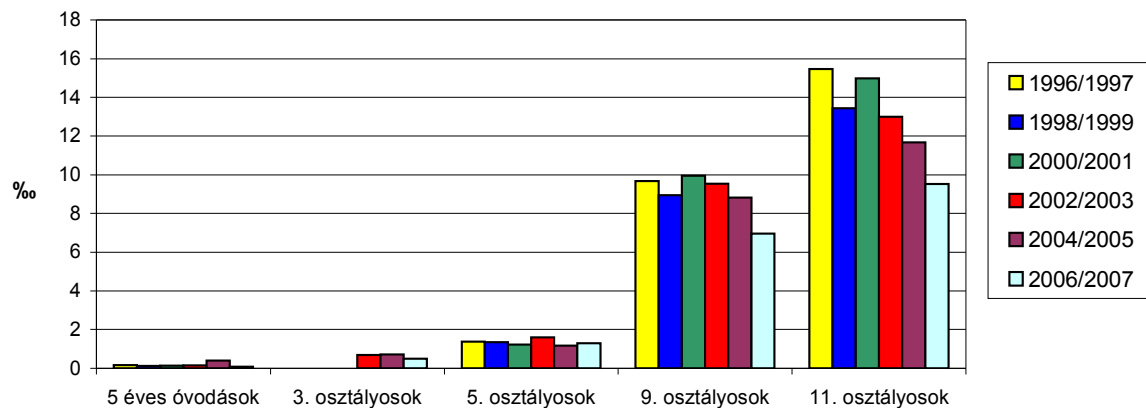
03. Tartási rendellenesség

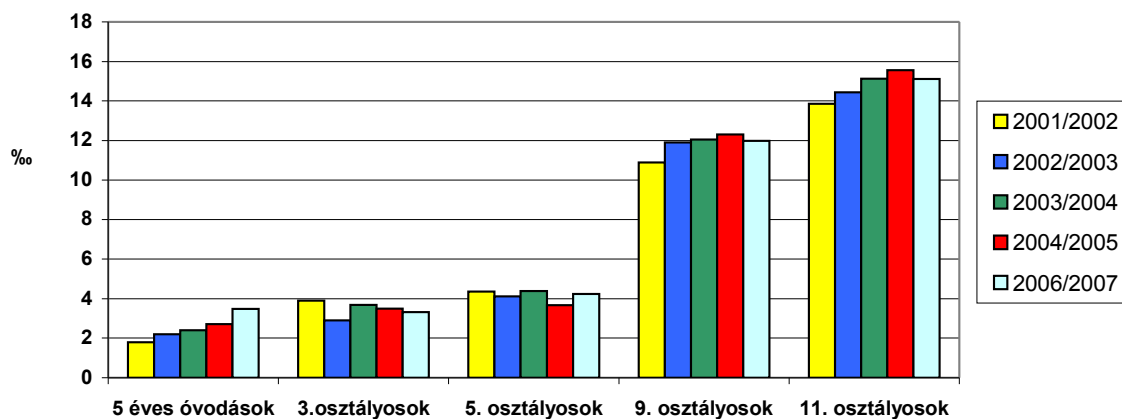
04. Scoliosis

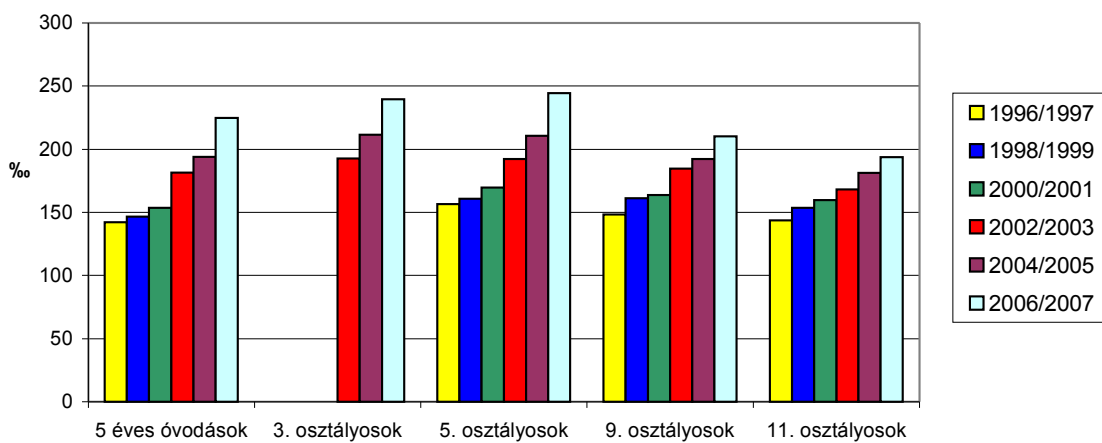
05. Morbus Scheuermann

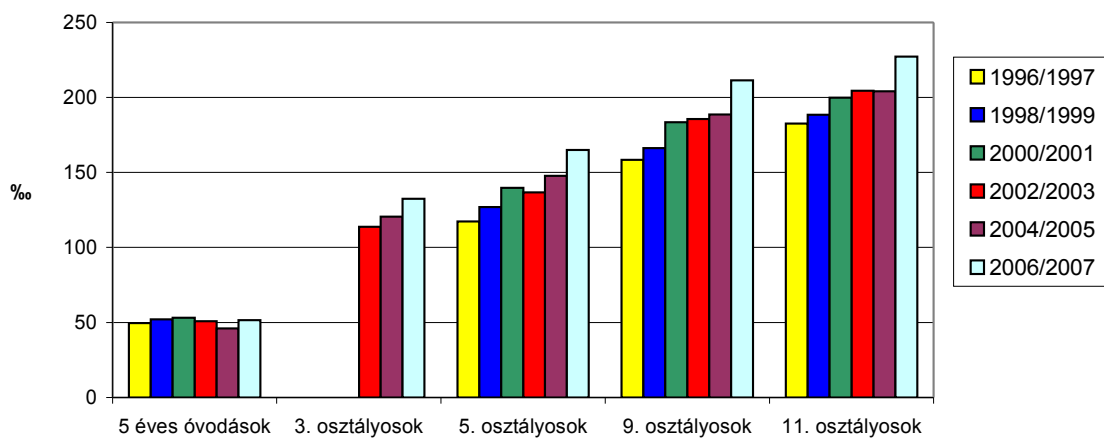
06. Chondropathiák

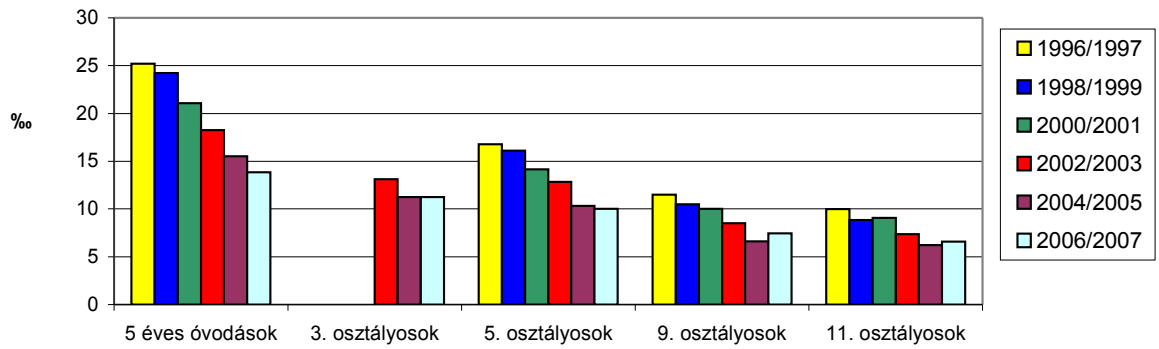
07. Lúdtalp

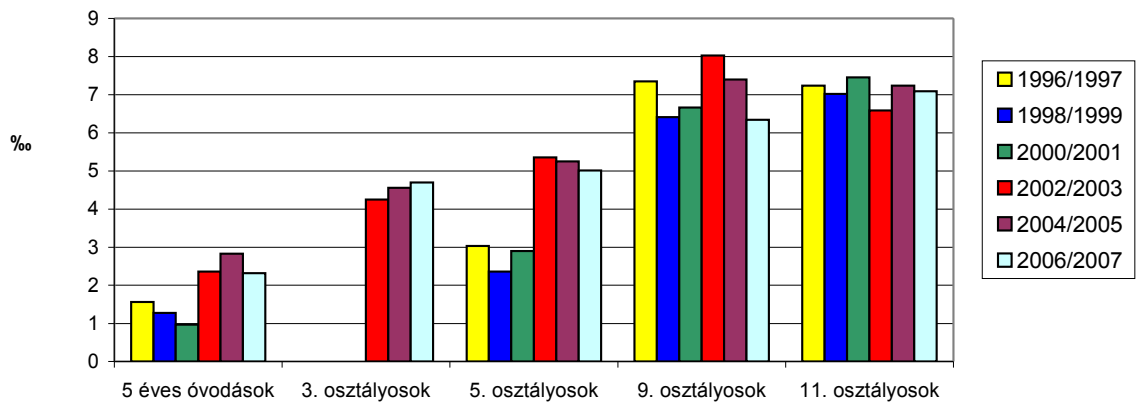
08. Fénytörési hibák

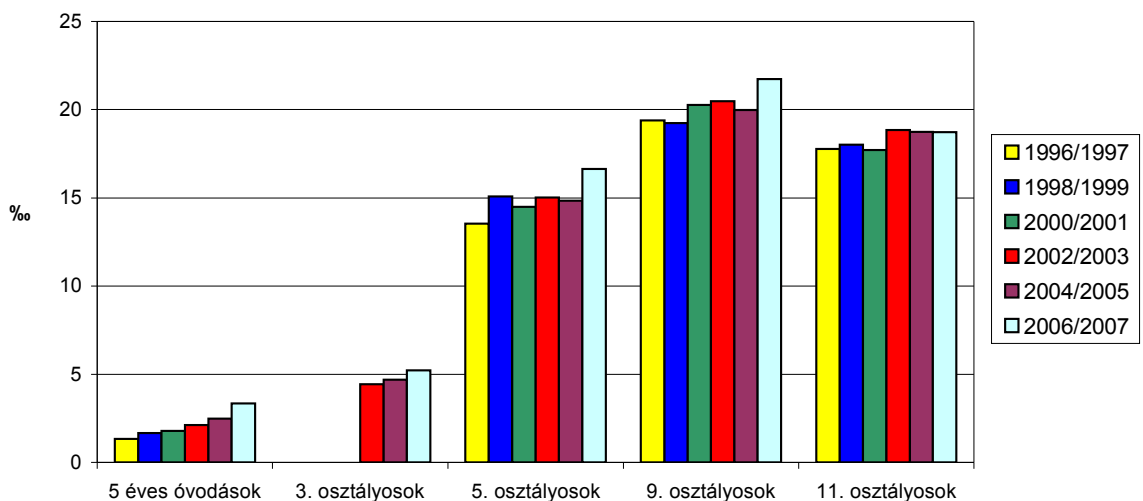
09. Kancsalság

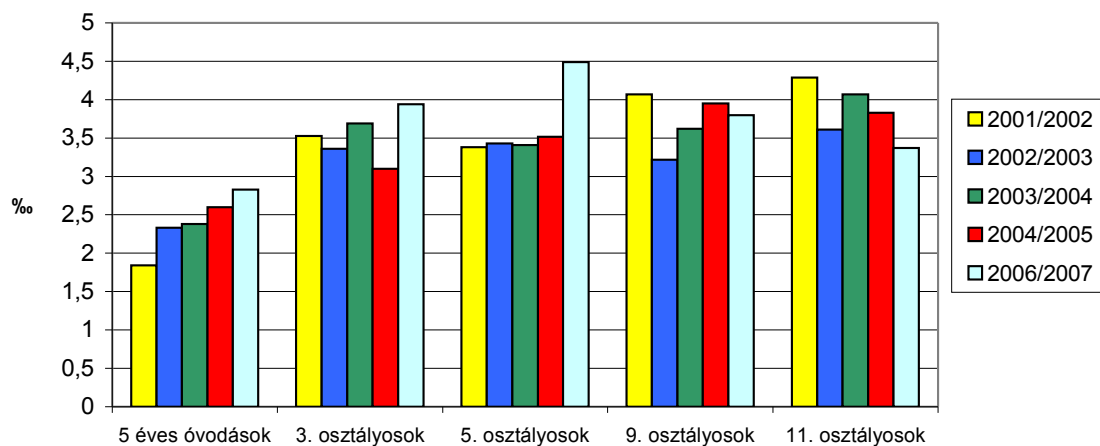
10. Amblyopia

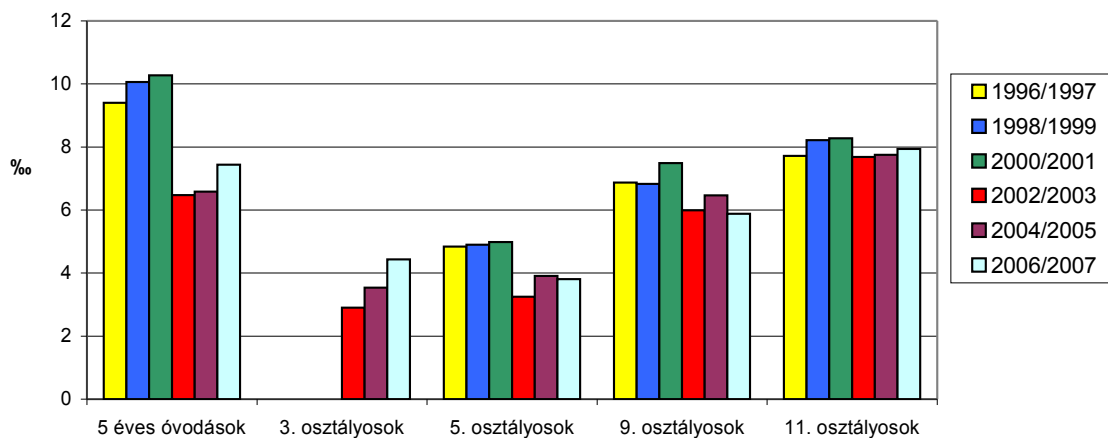
11. Színlátás zavarai

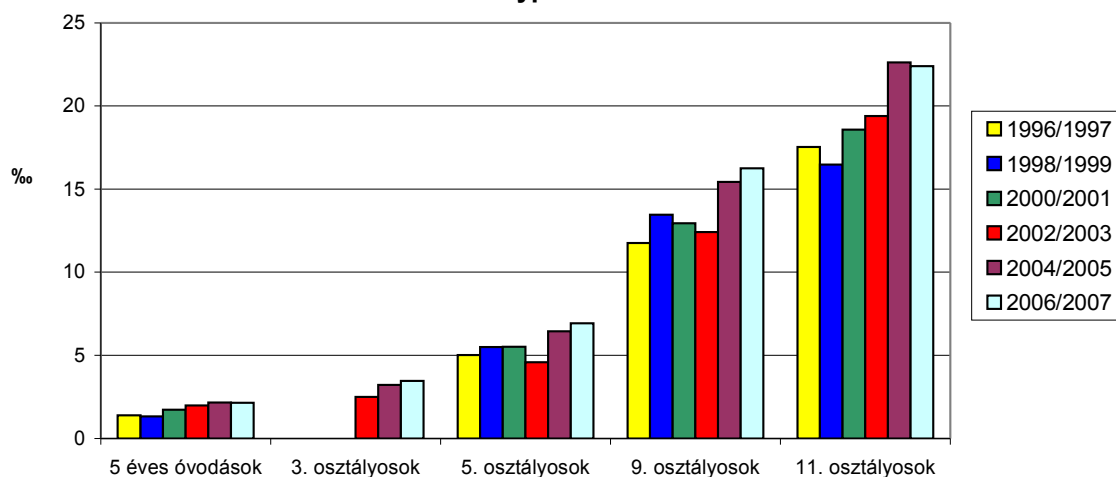
12. Vakság és csökkent látás

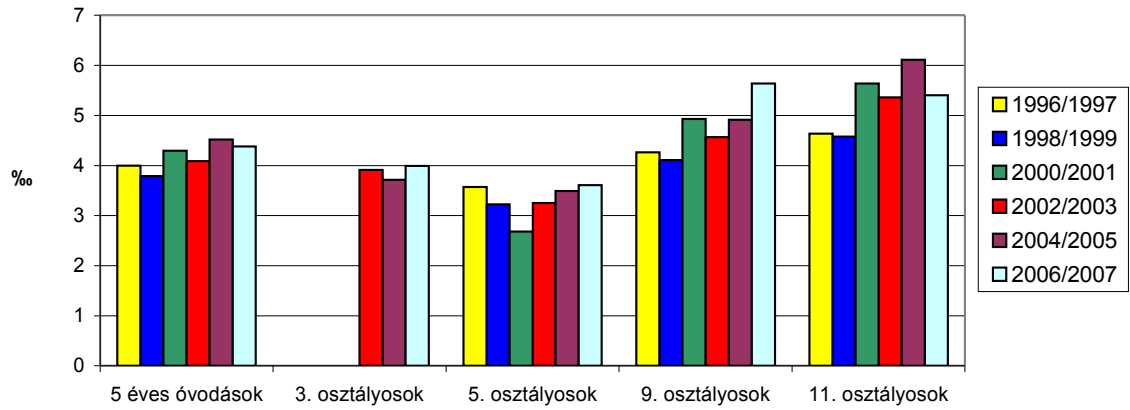
13. Süketség és hallásvesztés

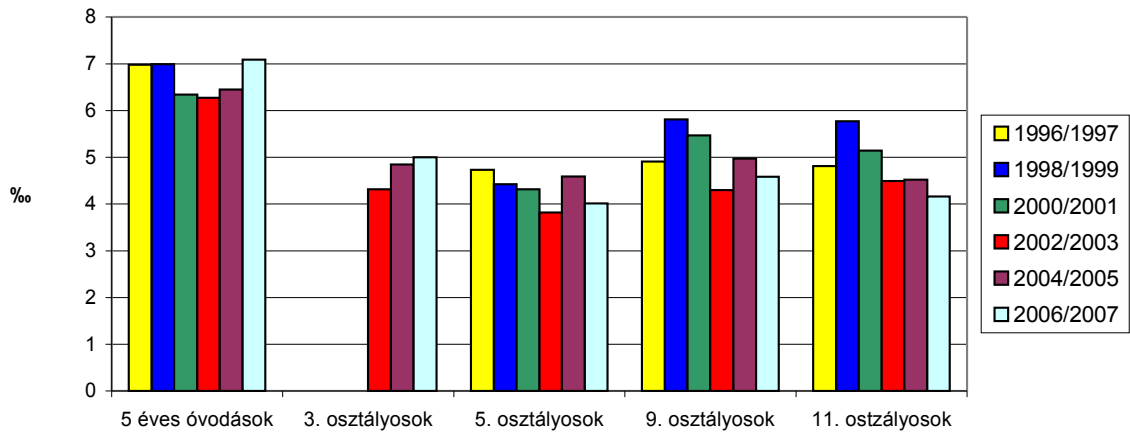
14. Hypertónia

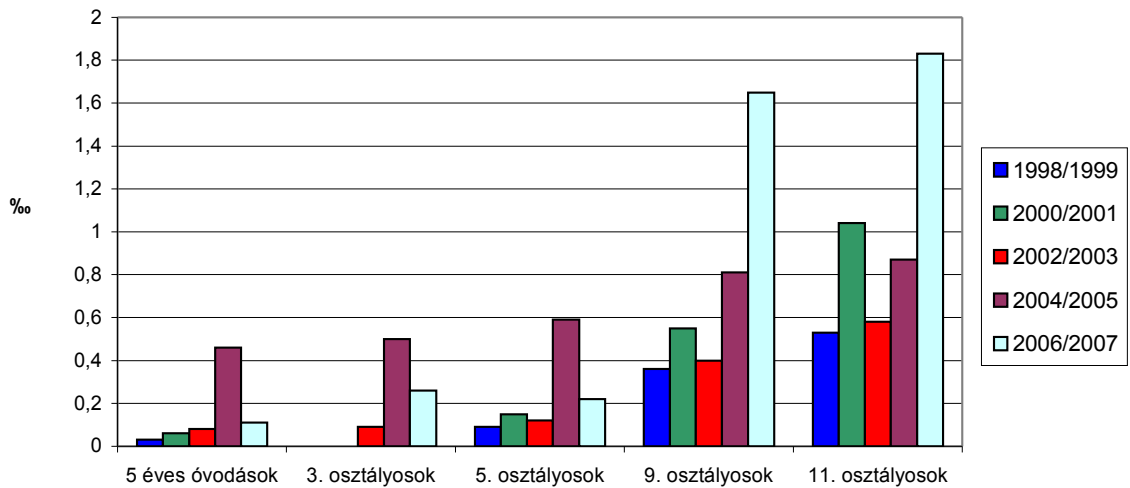
15. Vitium, cardiomyopathiák

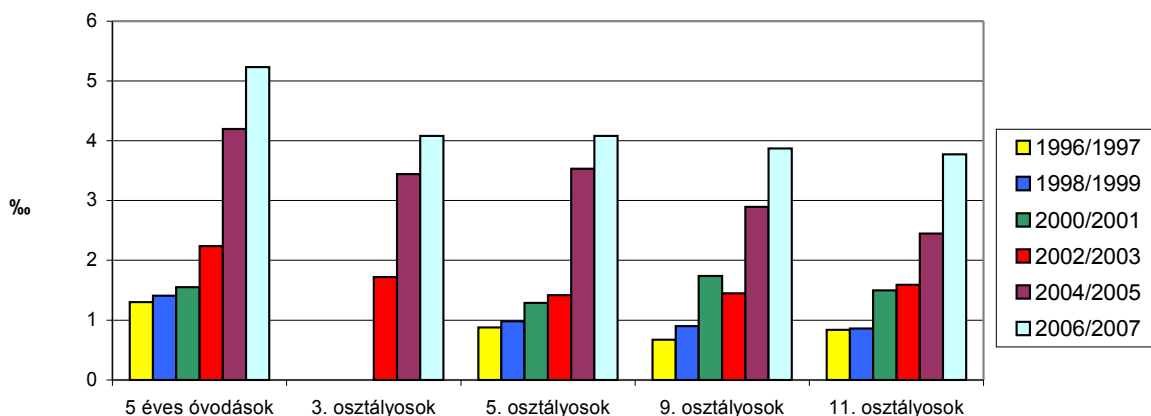
16. Ritmuszavarok

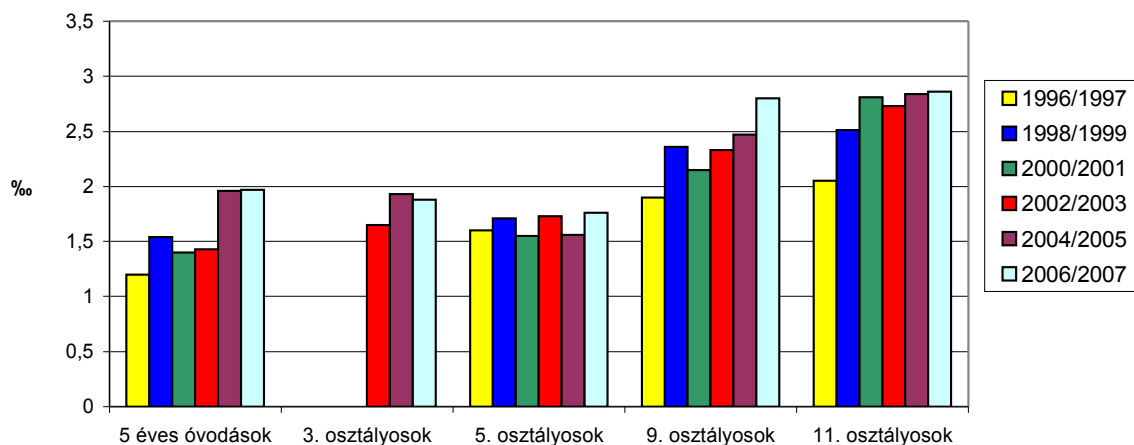
17. Nemfertőzéses vékony- és vastagbélgyulladások

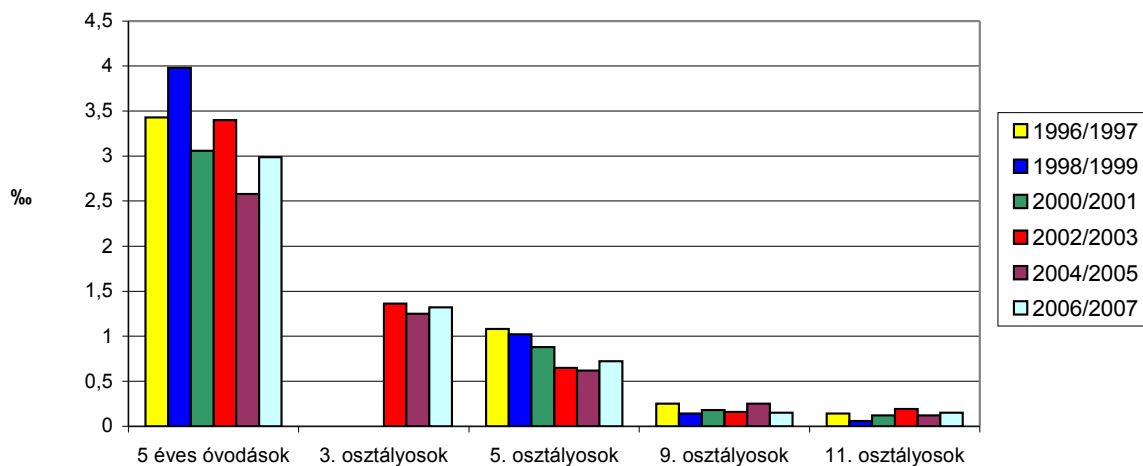
18. Coeliakia és egyéb tápl. intolerancia, allergia

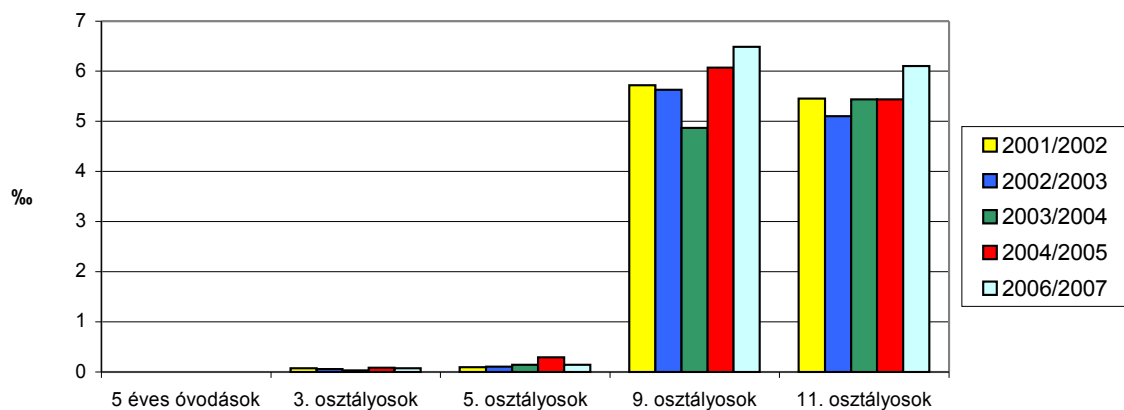
19. Krónikus vesebetegségek

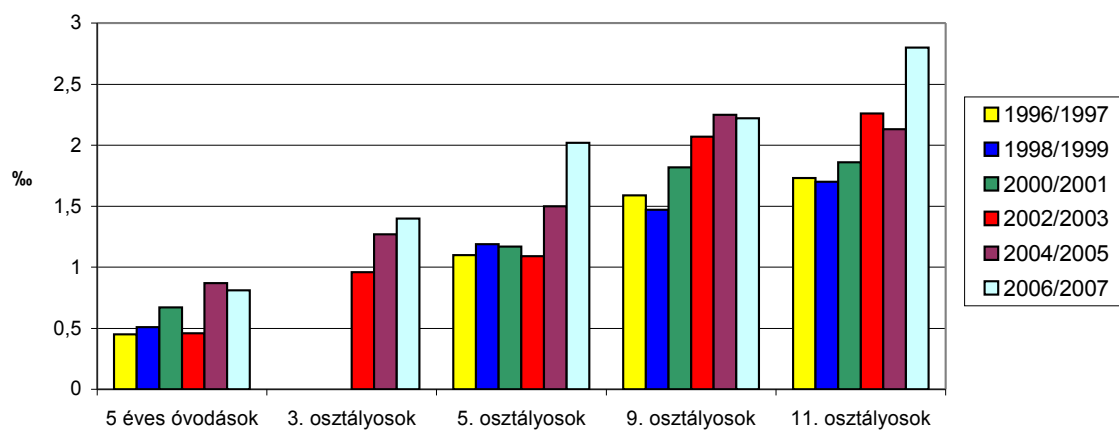
20. Visszamaradt here

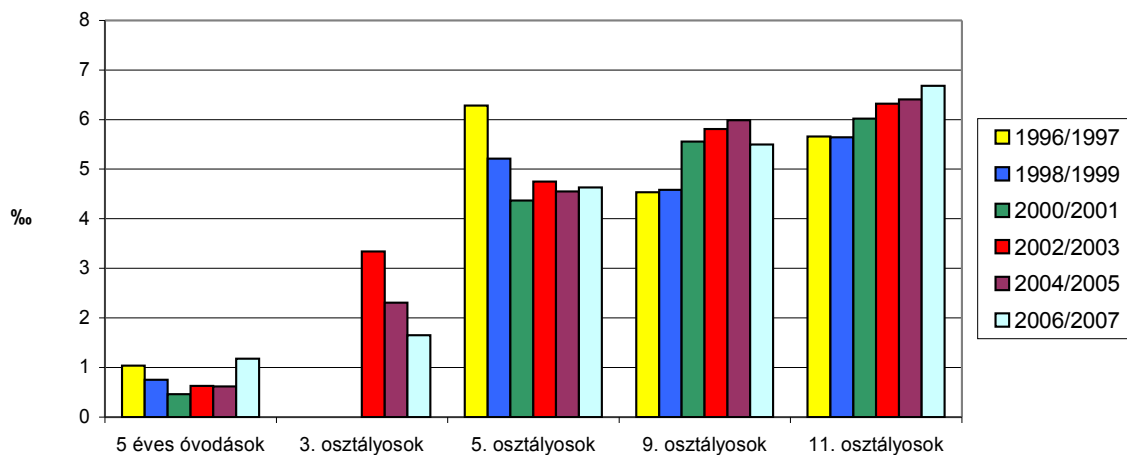
21. Havivérzés zavarai

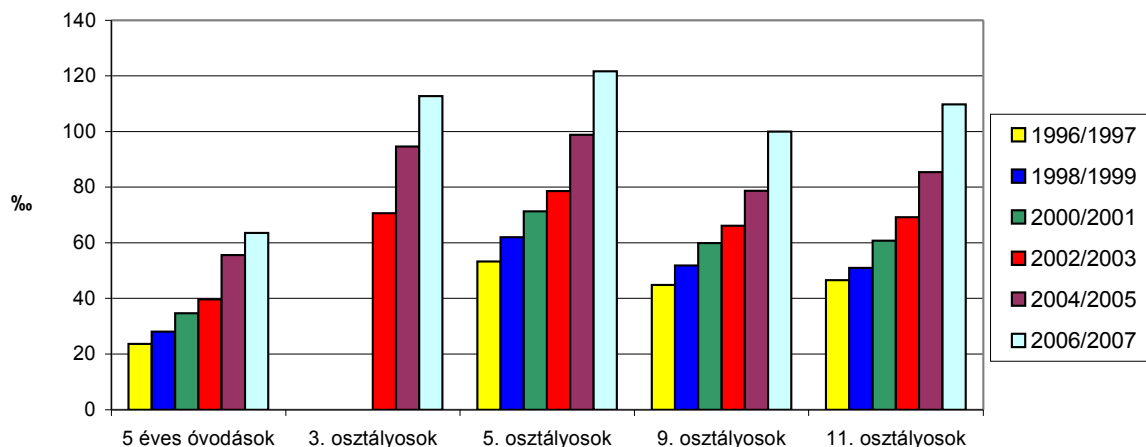
22. Diabetes mellitus

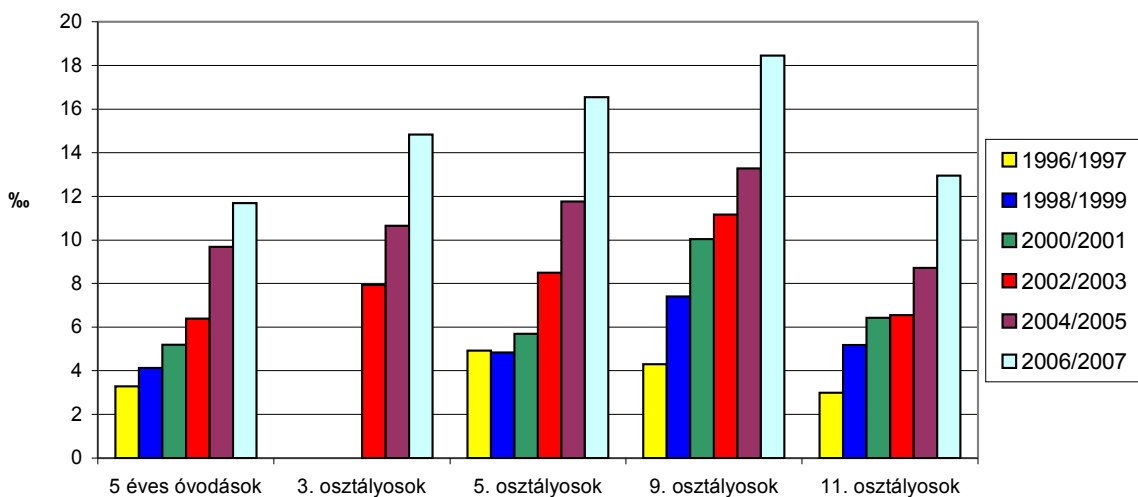
23. Golyva

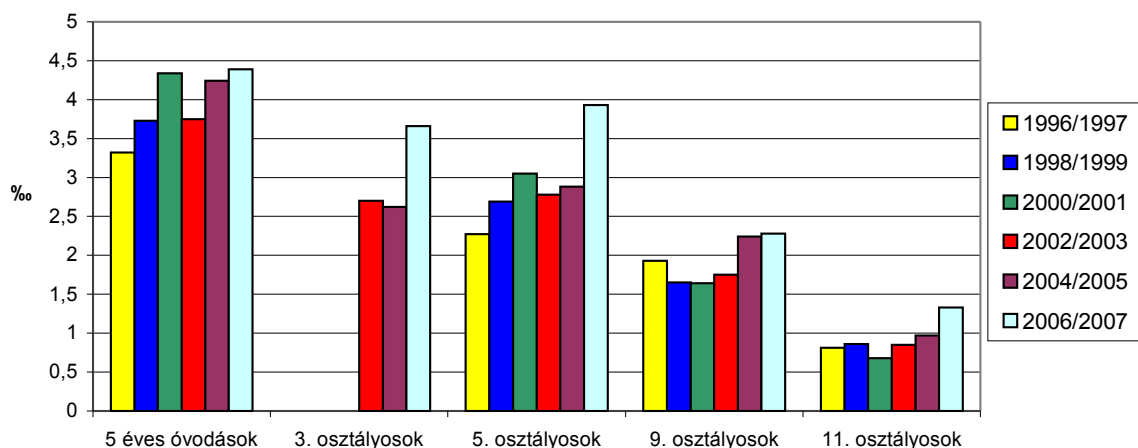
24. Obesitas

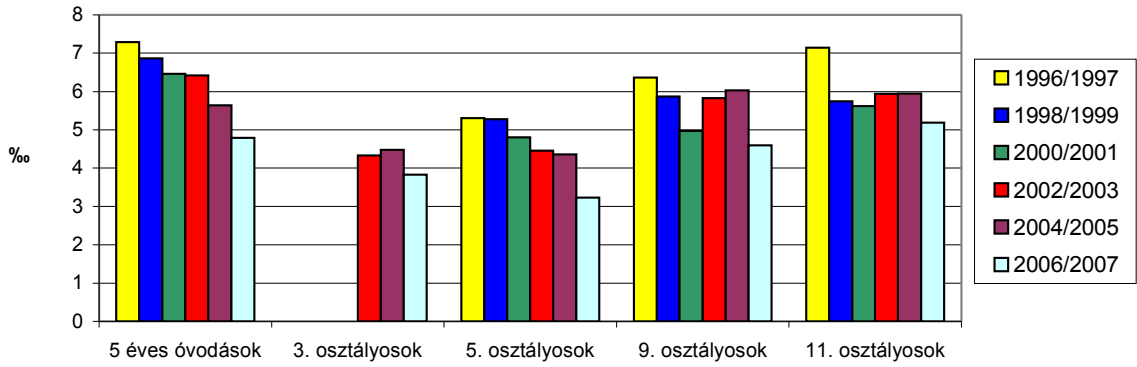
25. Kóros soványság

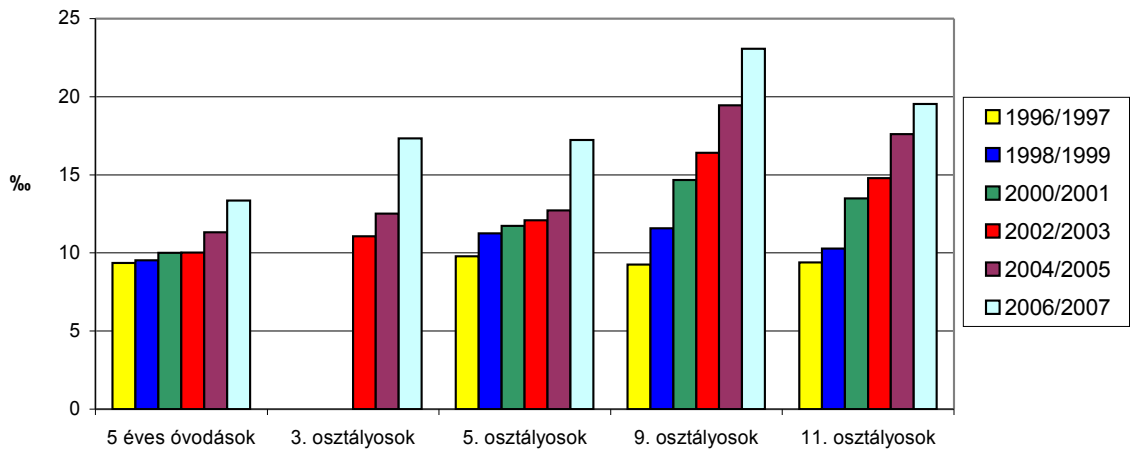
26. Növekedés elmaradása

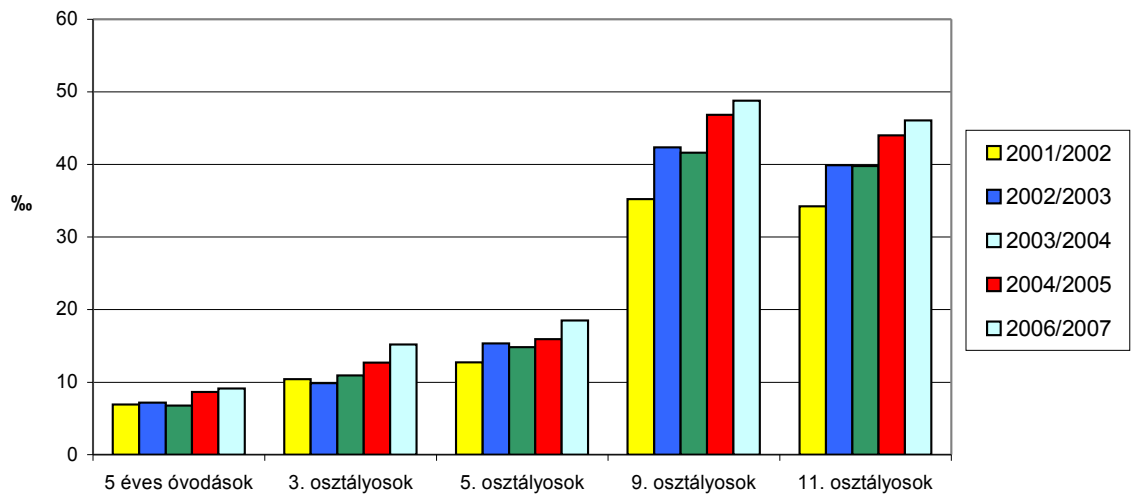
27. Anaemia

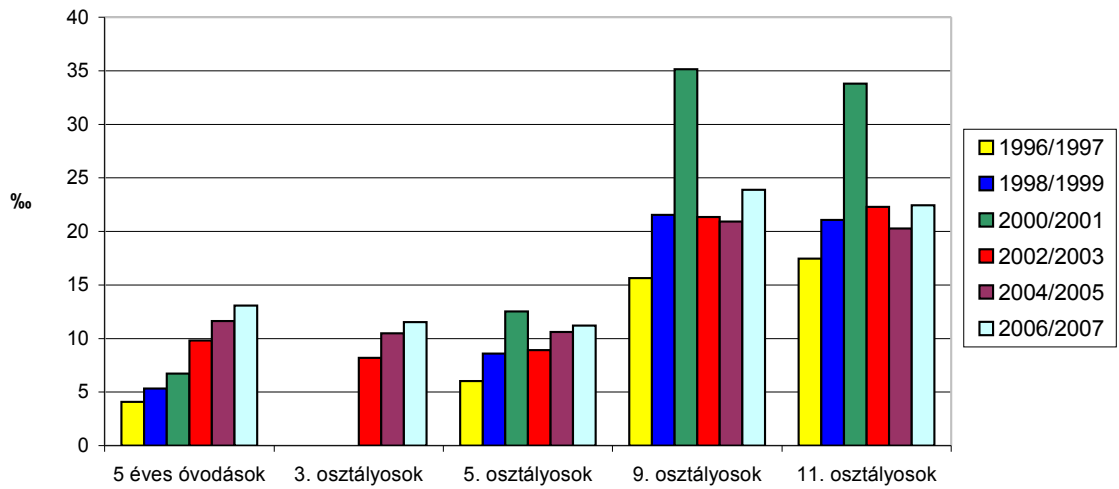
28. Asthma

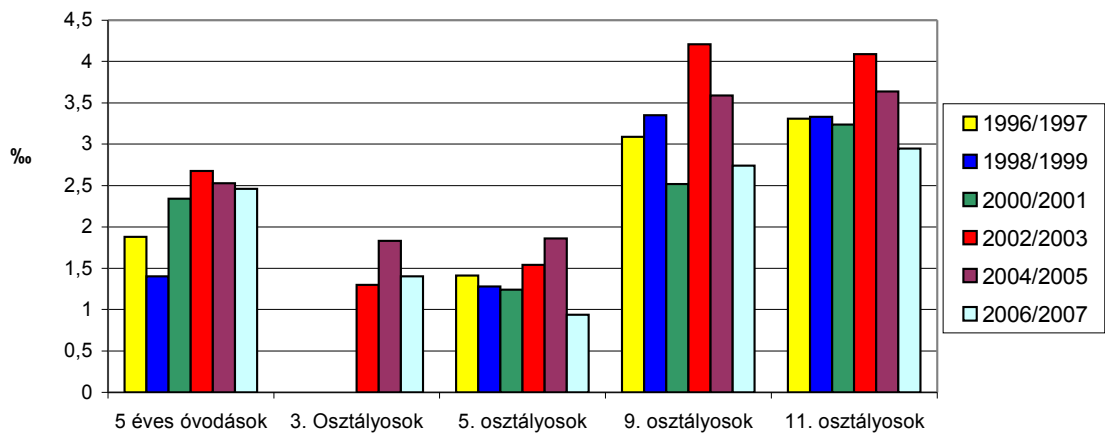
29. Allergiás rhinitis

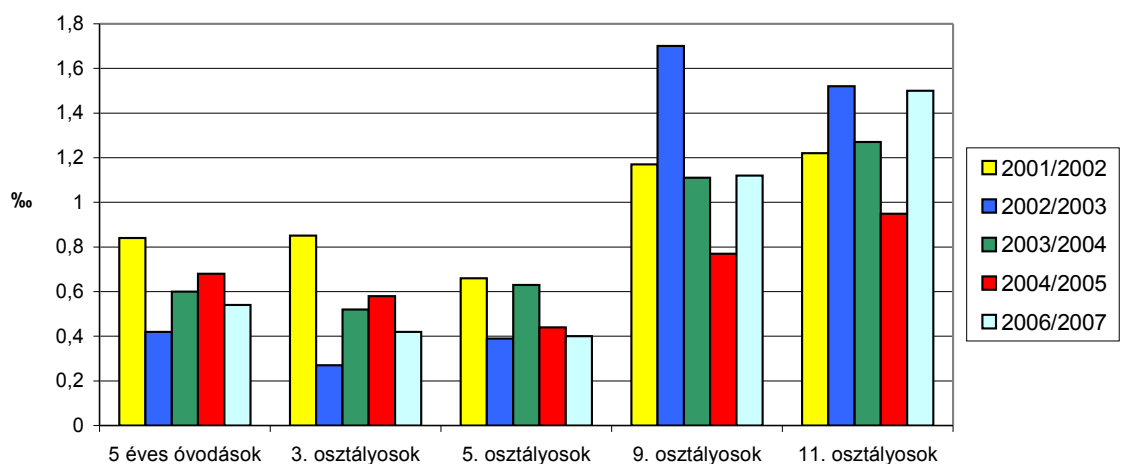
30. Atopiás, allergiás bőr és nyálkahártya jelenségek

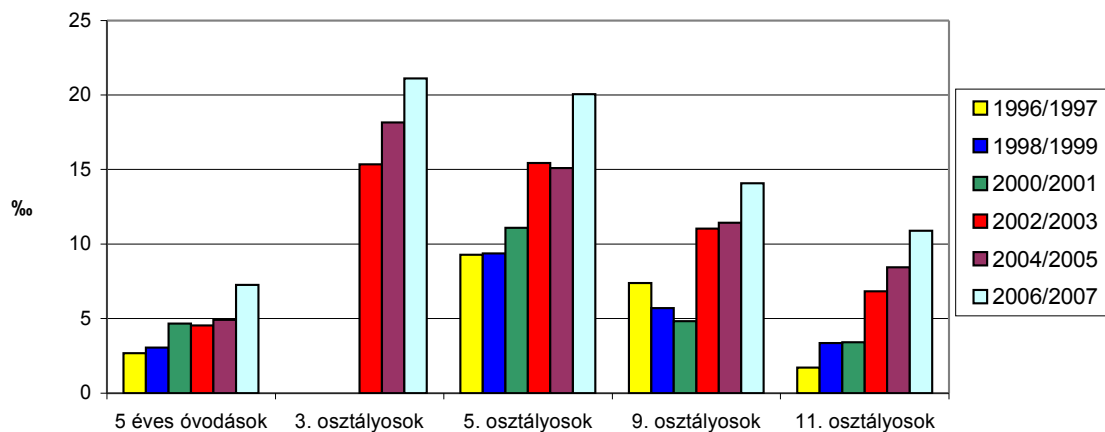
31. Szomatiform zavarok

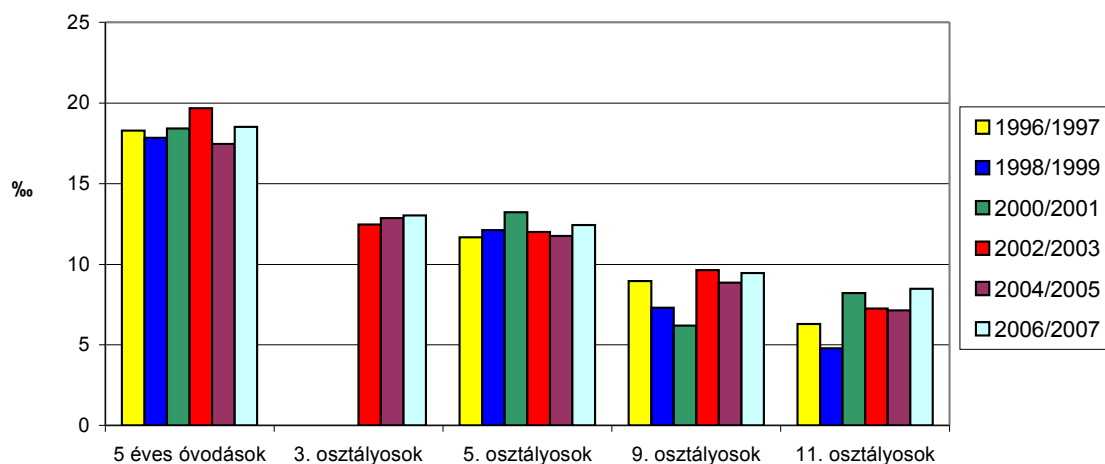
32. Evési és alvási zavarok

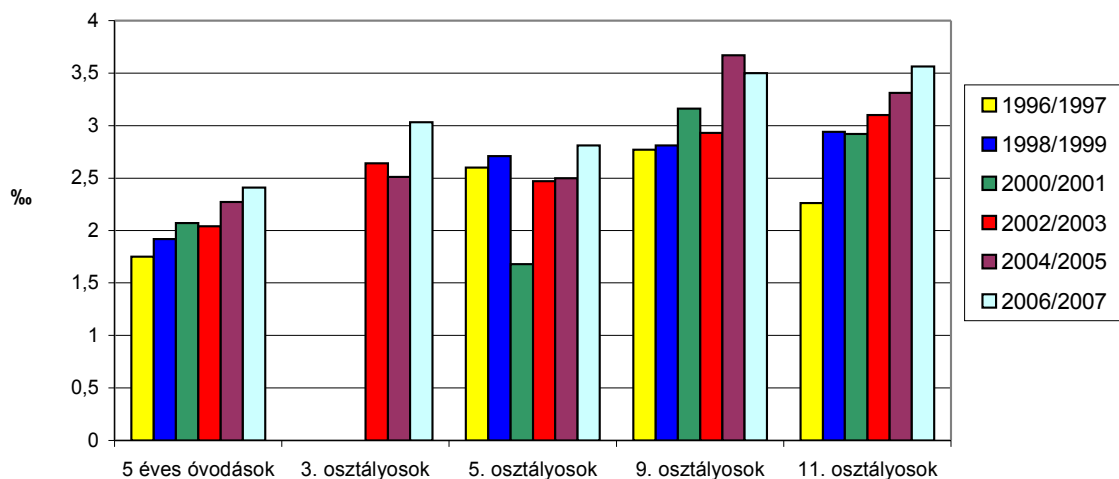
33. Iskolai teljesítmény sajátos zavarai

34. Magatartási és emocionális zavarok

35. Epilepszia

36. Agyi bénulás és egyéb bénulás szindróma

